

V Praze dne 20. prosince 2022

Čj. OVA 1456/22

Stanovisko

**k návrhu Zákona o financování obrany České republiky
a o změně zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech
a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla),
ve znění pozdějších předpisů,
(zákon o financování obrany)**

I. Úvod

Jedná se o návrh nového zákona (včetně novelizace souvisejících), který poskytuje stabilitu financování a flexibilitu v rámci rozpočtových pravidel pro zajištění zdrojů pro víceleté zakázky v rámci obrany.

II. Připomínky a návrhy změn

Korupční rizika, str. 4

Na str. 3 ZZ RIA je v rámci sekce Korupční rizika uvedeno, že novelizace neobsahuje korupční rizika, ale ve vysvětlujícím textu se uvádí, že dané úpravy pravomocí úřadů mohou zakládat korupční rizika. Ovšem následující text vysvětluje, že ve výsledku ke korupčním rizikům nemůže dojít např. díky tomu, že proces výběru strategických projektů není závislý na úzkém okruhu subjektů a probíhá podle interních normativních aktů a jde např. o třístupňový proces. V závěru této sekce se uvádí, že „nebyla v zásadě shledána žádná rizika, která by mohla vést ke korupčnímu jednání“. ZZ RIA ale neuvádí žádné nové mechanismy, nebo opatření (zlepšující kvalitu procesů výběru dodavatelů, rozhodování pro eliminaci rizika korupce – vyjma schvalování projektů vládou), takže toto tvrzení je pouze deklaratorní a neobsahuje odůvodnění.

V praxi při existenci nového zákona a novelizaci ostatních může dojít ke dvěma typům dopadů: *za první*, vyšší objem prostředků může vést ke snížení korupčních aktivit, protože je vyšší šance, že objem prostředků bude oproti minulosti větší a je vyšší šance získat zakázku i bez korupčního jednání; *za druhé*, vyšší objem prostředků, které musejí být využity na modernizaci v relativně krátké době, může být naopak motivací pro intenzivnější korupční jednání. Tzn. ZZ RIA nereflexuje potenciální korupční rizika vzniklá novou situací a neuvádí mechanismus, který by reagoval na předpokládaný vyšší objem prostředků (tj. oproti stávajícímu stavu se situace v oblasti korupčních rizik, kvůli navýšení prostředků, může změnit, ale to ZZ RIA reflektuje nedostatečně

pouhým odmítnutím existence rizik). Zmíněna je též přislíbená nová úprava rozhodování o zařazení požadavku správce kapitoly na zahrnutí výdajů na obranu státu do dané kapitoly (ale není zřejmé, jak právě toto rozhodování je vzhledem k zákonu o financování obrany a dalším novelizacím významné, či zda je jde jen o okrajové procesy). **Doporučujeme tedy pasáže týkající se korupčních rizik vysvětlit srozumitelněji, aby bylo zřejmé, proč korupční rizika absentují a, pokud to bude možné, stručně zahrnout a vysvětlit změny a opatření, která by připravila systém na potenciální korupční rizika v situaci nárůstu/stabilizace objemu finančních prostředků.**

Přezkum účinnosti regulace, str. 16

Předkladatelem slibovaný každoroční přezkum by mohl přinést, kromě informací, zda má resort obrany pravidelný a stabilní přísun finančních prostředků, též vyhodnocení, zda nový zákon či změna rozpočtových pravidel skutečně vede k modernizaci obrany a splnění cílů zvýšení obranyschopnosti a plnění závazků ČR vůči NATO. Mezi vyšší vynaložených prostředků a zvýšení obranyschopnosti není jednoduché rovnítko. Přezkum by se tak neměl omezit jen na sledování toků financí (konkrétně např. týkající se objemu výdajů, systému řízení výdajů, či zajištění financování strategických projektů, ZZ RIA str. 16 a 17), ale zda též bude skutečně reagovat i na potřebu, kterou je „efektivní a smysluplný rozvoj obraných schopností“ (ZZ RIA str. 4). **Doporučujeme proto, pokud to bude možné, zahrnout i vhodně metodicky uchopený přezkum cílů posílení obranyschopnosti (např. reflexe úspěchu při cvičeních v rámci NATO, vyhodnocení příspěvku ČR k obranyschopnosti NATO, intenzivnější zapojení do misí a operací NATO po stabilizaci toku finančních prostředků – část vyhodnocení by mohla být v adekvátním neveřejném režimu).**

Obranyschopnost nelze zajistit pouze adekvátními výdaji na obranu, ale posílení obranyschopnosti země závisí též na výkonnosti dané ekonomiky. ZZ RIA se nezmiňuje např. o investicích do VaV (podílu výdajů na obranyschopnosti, který by měl směřovat do VaV), podílu domácích firem na daných zakázkách. **Doporučujeme, pokud to bude možné, stručně doplnit mezi faktory pro vyhodnocení přezkumu regulace též dodatečné charakteristiky jako je podíl VaV a případně vhodně metodicky uchopený odhad podílu zapojení domácích výrobců.**

Návrh variant řešení, od str. 10, identifikace nákladů a přínosů, od str. 13

ZZ RIA obsahuje návrhy relevantních variant V II a V III, které jsou skutečnou a logickou alternativou k preferované variantě V I. Vhodné by bylo ale postupovat dle Obecných zásad RIA (OZ RIA str. 17), kde by bylo rozdělení nejdříve na identifikaci a následně zvlášť náklady a přínosy. Vyhodnocení nákladů a přínosů je sice relevantní a pochopitelné, a to především u V I, ale nikoliv dle OZ RIA. V případě V II a V III je vyhodnocení, i přes faktickou výstižnost, velmi stručné, ale neodpovídá požadavkům OZ RIA. **Doporučujeme v této oblasti postupovat dle Obecných zásad RIA.**

Varianta 0, str. 10

Na str. 10 se uvádí nevýhoda zachování stávajícího stavu v podobě nutnosti „přepřelánování nedokončených akvizic“. Další navržené varianty tento problém reaguji. Zajímavým doplněním by ale bylo, jak státní rozpočet, založený na roční bázi, v praxi zabezpečuje financování víceletých programů z jiných oblastí, než je obrana (tj. jak v ostatních oblastech zvládají realizaci dlouhodobějších projektů bez změny rozpočtových pravidel). **Doporučujeme, pokud to bude**

možné, doplnit velmi stručný příklad víceletých projektů, které jsou řešeny jinak, než jak je nyní navrhováno v rámci úpravy rozpočtových pravidel pro oblast obrany.

III. Shrnutí připomínek ke zprávě z hodnocení dopadů regulace (zpráva RIA)

ZZ RIA představuje kvalitní vysvětlení cíle a relevantní odhad dopadů regulace. Obsahuje též relevantní alternativní varianty. Doporučujeme doplnit dílčí doporučení uvedené v tomto stanovisku.

IV. Závěr

Pracovní komise Legislativní rady vlády pro hodnocení dopadů regulace **na základě posouzení zprávy z hodnocení dopadů regulace doporučuje** Legislativní radě vlády, **aby byl návrh Zákona o financování obrany České republiky a o změně zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, doporučen vládě ke schválení za předpokladu zohlednění výše uvedených doporučení.**

Vypracoval:

Ing. Vladimír Štípek, Ph.D.

Schválil:

Mgr. et Mgr. Marek Havrda Ph.D., v. r.
předseda komise